

Naturintegreret socialt arbejde

Find og mærk

Formål:

- At styrke og træne opmærksomheden på sanser, følelser og værdier.
- At træne evnen i at sammensætte hele fortællinger, hvor følelser og værdier indgår.
- At styrke tillid og empati mellem unge.

Forfattere:

Poul Hjulmann Seidler, NaturligIndsigt og specialkonsulent i Natur til et godt liv - Laboratoriet.

May Glintborg, formidler Natur til et godt liv, Svanninge Bjerger, Bikubenfonden

Anne Kolath Jensen, formidler Natur til et godt liv, Svanninge Bjerger, Bikubenfonden

Teori

Metoden kan tilpasses flere teoretiske afsæt. Her er der arbejdet med en narrativ praksis. Med et eksternaliserende sprog, navngivning og symboler af genstande, der forholder sig til

de unges liv i andre kontekster. Der er lagt vægt på kobling mellem sanser, følelser og personlige værdier i en samlet fortælling, hvori disse indgår.

Progression

Under gentagelse af øvelsen, kan der laves nye og stigende sværhedsgrader og træning i forhold til de unges evner i at koble følelser, værdier og handlinger til samme fortælling samt til nye og måske vanskeligere opgaver, som nævnt i næste Variationsmuligheder

Transfer

Det er naturligt, at elementer fra øvelsen kan bringes videre ind i andre kontekster. De unge kan fx tage et foto af naturgenstanden eller medbringer deres fund til senere samtaler.

De unge kan bruge deres fund som en huskehjælp til at nedskrive betydningsfulde erkendelser fra øvelsen og anvende disse til opfølgende samtaler.

Oplevelsen af at bruge og kombinere føle- og lugtesansen med ord og tanker kan medvirke til en bedre udfoldelse og erindring af deres oplevelse. Det understøtter deres hukommelse om det oplevede, og gør det nemmere for de unge at anvende og fortælle deres vigtige historier i andre livssituationer.

Natur

Et mangfoldigt naturrum med dyr og planter er vigtigt og understøttende for øvelsen.

Variationsmuligheder

Der ligger vigtige overvejelser i hvilke opgaver person 2 får, i forhold til hvad naturgenstanden skal symbolisere.

I denne øvelse er nævnt noget værdifuldt og noget, der symboliserer glæde. Afhængig af de unge og deres behov kan det være mere givende at finde noget de forundres over, så de bliver mere nysgerrige på naturen, og efterfølgende finde symboler for noget de undrer sig over i deres eget liv eller symboliserer udfordringer i deres eget liv. Det er vigtigt at overveje dette valg, som er afgørende for den unges udbytte af øvelsen. Vurderes det muligt så lad de unge selv være med til at foreslå, hvad der kunne være godt at finde symboler for. De ved i sidste ende bedst selv, hvad der er vigtigt og godt at få talt om.

Se også metoden Føl et træ.

Tidsforbrug

1½ time.

Deltagerantal

2-16 deltagere.

Ved ulige antal laves en gruppe på tre.

Udstyr

- Noget at binde for øjnene, fx øjenbind.

Tryghed og sikkerhed

Fortæl gerne en personlig fortælling om, hvordan sanseoplevelser i naturen gav dig selv nogle andre måder at se eller forstå ting på. Det kan fremme de unges motivation og tryghed ved øvelsen.

Fortæl de unge, at de skal passe på hinanden, så de ikke vælger ting, der er ubehagelige at dufte til eller røre ved.

Forberedelse

Afsøg et egnet naturområde, der ligger lidt i fred for andre menneskers færden. Medbring øjenbind eller tørklæder til øjenbind.

Sværhedsgrad:

Fysisk: ● ● ○ ○ ○

Socialt: ● ● ● ○ ○

Kognitivt: ● ● ● ● ○

Krav til omgivelserne

Et varieret naturområde gerne med stor variation af planter, træer og farver og med mange ting at finde.

Naturintegreret socialt arbejde

Find og mærk

Formål:

- At styrke og træne opmærksomheden på sanser, følelser og værdier.
- At træne evnen i at sammensætte hele fortællinger, hvor følelser og værdier indgår.
- At styrke tillid og empati mellem unge.

Forfattere:

Poul Hjulmann Seidler, NaturligIndsigt og specialkonsulent i Natur til et godt liv - Laboratoriet

May Glinborg, formidler Natur til et godt liv, Svanninge Bjerger, Bikubenfonden

Anne Kolath Jensen, formidler Natur til et godt liv, Svanninge Bjerger, Bikubenfonden

Fremgangsmåde

- 1 Deltagerne deles i par. Herefter kaldet person 1 og person 2.
- 2 Person 1 lukker øjnene eller får øjenbind på og bliver stående eller siddende.
- 3 Person 2 instrueres af den fagprofessionelle i at gå ud i et afgrænset område og finde en mindre naturting, som den unge finder særlig værdifuld, fx en kogle, et bøgeblad, en blomst eller andet.
- 4 Tingen bringes tilbage til person 1.
- 5 Person 1 skal nu dufte til den og derefter føle den med hænderne, indtil person 1 nu selv mener at kunne genkende og finde en tilsvarende naturting.
- 6 Naturgenstanden returneres, og person 1 må nu åbne øjnene og gå ud og finde en lignende naturting og bringe med tilbage. Obs! Hvis det fx var et bøgeblad, der blev følt på, så er det også et bøgeblad, der skal findes - ikke bare et blad.
- 7 Person 1 og 2 snakker om genstanden, og person 2 fortæller lidt om, hvad der gør denne genstand særlig værdifuld for person 2.
- 8 Der byttes roller og øvelsen gentages.
- 9 Der kommer nu en ny twist på samme øvelse som gentages. Den genstand, der nu skal findes, skal symbolisere noget i person 2's liv, som den unge er særlig glad for (giv eksempler som kan inspirere de unge, fx forholdet til sin familie eller en ven, en hobby eller en evne den unge er glad for at kunne).
- 10 Efter de to runder mødes de unge med nye unge i grupper af tre. Lav en runde med 5-10 minutter til hver ung, hvor lytterne kun må stille spørgsmål, der hjælper den unge til at fortælle om øvelsen.

Hvis det er uvant for de unge at stille spørgsmål, give plads og lytte, så bliver det den fagprofessionelles rolle. Hvis de unge er mere vant til dette, kan du give dem nogle spørgsmål der hjælper den gode samtale godt i gang (se Gode spørgsmål).

Gode spørgsmål

- Hvilke sanser kom mest i spil?
- Hvilke sanser ledte dig til hvilke tanker?
- Hvad er det, der gør den naturgenstand så værdifuld?
- Er det noget, du synes er vigtigt?
- Fortæl lidt mere om den situation, der gjorde dig glad?
- Hvad skete der?
- Hvad gjorde du?
- Hvilken betydning havde det for dig den gang? Og i dag?

Til opsamling: Fortæl lidt om forskellen mellem første og anden runde.

- Hvordan var det at høre på det, din makker fortalte?
- Hvad kan det inspirere dig til, når du hører dette?
- Hvis øvelsen skal gentages, hvordan skal den så laves om, så den bliver endnu bedre for dig?
- Hvis vi laver den om på den måde, hvilket udbytte tænker du så, du vil få?

Rollefordeling

Gør noget ud af tydelige instruktioner i forhold til forskellen mellem de to runder og understøt om muligt de unge i deres parvise samtaler. Er I flere fagprofessionelle, så opdel de unge mellem jer. Instruér øvelsen i mindre grupper og gå på besøg hos dem.

Refleksion

En varieret natur indbyder til mange billeder og tanker omkring udfoldelse eller brydninger i livet og bidrager til at sætte skub i den unges ideer, erfaringer og tanker omkring bl.a. følelser og værdier.

Overvej hvilke unge der med fordel skal være sammen i par. Øvelsen rummer potentiale for, at de unge lærer nye sider at kende hos hinanden og knytter nye bånd.

Øvelsen er bygget op over to trin for at træne de unges refleksionsevner og kreativitet i at finde frem til samtaler om vigtige hændelser i deres eget liv.

For begge øvelsesrunder er der opmærksomhed på, at de unge taler om følelser og værdier.